

О.О. Кваша, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Швидка інформатизація суспільства полягає в інтелектуально-гуманістичній трансформації всього суспільства на основі все більш повної генерації та використання інформації за допомогою засобів інноваційних інформаційних технологій. Сьогодні в сучасному інформаційно-економічному просторі відбувається постійний пошук та впровадження нових методів, форм та технологій навчання в закладах вищої освіти (ЗВО). Тому перед сучасним викладачем постають такі завдання: підвищення зацікавленості студентів до дисципліни, яку вивчають; навчання в інтерактивному вимірі; наближення навчального процесу до практичних ситуацій у повсякденному житті, тобто сформувати навички комунікативних відносин, швидка адаптація до стрімкої зміни умов життя; підвищення психологічної стійкості у стресових ситуаціях; вміння врегульовувати всебічні конфліктні ситуації тощо.

У кожному ЗВО необхідно створювати сучасну електронну платформу, де проходитимуть апробацію всі новітні педагогічні інформаційні технології та проекти, відбуватиметься обмін досвідом та ідеями.

Важливе місце в інноваційних технологіях займає семінари у вигляді тренінгів, які проводяться з метою отримання нового досвіду поведінки у конфліктних ситуаціях та неординарне вирішення поставлених завдань. Основними завданнями самих тренінгів є: формування рефлексного мислення, розвиток без стресових властивостей особистості, отримання навичок конструктивної поведінки у конфліктних ситуаціях, подолання стереотипного уявлення, яке заважає плідному та неформальному спілкуванню. Тому тренінги є важливим методичним прийомом, який дозволяє будувати взаємовідносини між викладачем та студентами в конструктивному часі.

Оскільки у ЗВО впроваджують нові освітні стандарти, широкої популярності набула методика CASE (Cognitive Acceleration through Science Education) – пізнавальна акселерація у процесі вивчення природничих наук. В основу її покладені концепції розвитку розумових здібностей. Вона становить спеціальну методику навчання,

яка полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій) для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень учнями з певного розділу навчальної дисципліни.

Робота з CASE передбачає розбір або «рішення» конкретної ситуації з певного сценарію, який включає самостійну роботу, «мозковий штурм» в межах малої групи, публічний виступ із представленням та захистом запропонованого рішення, контрольне опитування учнів на предмет знання фактів кейсу, що розбирається.

Дослідження показують, що 60% викладачів застосовує дискусію, групові роботи, ділові та рольові ігри, кейс-стадії, методи мозкового штурму, як елементи методу інновативного навчання.

Близько 24% викладають лекційний матеріал у вигляді презентації. При застосуванні цієї форми викладання використовують традиційні лекції, однак поступово впроваджують мультимедійні лекції (16%), які характерні для інтерактивної моделі навчання.

Цікавою є також думка саме студентів, які допомагають та направляють викладача на обрання та розгляд теми лекції, що є більш цікавим, чому потрібно більше приділити уваги, тощо. Розробляти ситуації, які необхідно вирішити студентам, на підставі вивченого матеріалу.

Основним завданням інноваційної системи навчання є досягнення стійкої зацікавленості слухачів до предметів, які вивчаються та знаходяться у стан постійного наукового пошуку. Викладачам необхідно з першого курсу напрямляти студентів до інтерактивного мислення, вміти отримувати знання, щоб засвоїти майбутню професію. Студент, у свою чергу, як майбутній фахівець, повинен усвідомлювати, що після отримання соціальних та професійних навичок, де він зможе застосовувати їх у практичній діяльності. Застосування інновативних інструментів у закладах вищої освіти допоможуть викладачу у вирішенні поставлених завдань.

Для сучасного впровадження інновативної методики навчання в закладах вищої освіти, необхідно переорієнтувати традиційні підходи до викладання матеріалу студенту, щоб зацікавить їх до активної роботи на заняттях, самостійного мислення, розвитку нестандартного мислення, вмінню аналізувати, знаходити неординарні рішення, родити висновки.

Таким чином, для вдалого та успішного впровадження та розвитку інновативної методики, тобто ефективних форм навчання в закладах вищої освіти, викладач повинен володіти сучасним комплексним набором знань та навичок, які базуються на застосуванні інноваційних методів роботи зі студентами.